

کتابشناسی خواجوی کرمانی

دکتر ابوالقاسم رادفر

برابراب پژوهش و تحقیق هیچگاه ارزش تدوین فهرستها و کتابشناسیها پوشیده نبوده است، زیرا همیشه اثری ارزشمند است که در نوع خود تازه و سودمند بوده، و از اشتباهات آثار مشابه خود خالی باشد. ضرورت تحقیق در رشتنای خاص وقتی پیش می‌آید که در آن موضوع کاری درخور صورت نگرفته باشد. اینجاست که پژوهشنده راستین وارد میدان می‌شود و به تحقیق و تفحص می‌پردازد، تا نارساییها و کمبودهایی که اهل پژوهش در پی آن هستند، به نوبه خود جبران کند.

از این روست که پژوهشگر متتبع باید از کارهای انجام گرفته در زمینه مورد تحقیق خود اطلاع حاصل کند و این کار جز از طریق مراجعه به کتابشناسیها، فهرستها و مآخذ کتابخانه‌ای امکان‌پذیر نیست. اینجاست که ارزش کار کتابشناسی و کاربرد آن مشخص می‌شود. براین اساس بر آن شدم تا در حد امکان منابع و مآخذی را که در باره **خواجوی کرمانی** به دست آوردم تحت عناوین:

- الف- نسخهای خطی
- ب- کتابهای مستقل
- ج- بخشی از کتاب
- د- مقالات
- ه- پایان نامهها

و- به زبانهای دیگر جهت استفاده پژوهشگران و اهل تحقیق

به اجمال در اینجا بیاورم و امیدوارم بتوانم در آینده‌ای نه چندان دور کتابشناسی توصیفی **خواجو** را دقیقتر و کاملتر تقدیم رهروان وادی تحقیق و عزیزان علاقمند کنم. تا خدا چه خواهد.

اما مطالب گردآوری شده بر پایه تقسیم‌بندی بالا بدین شرح است:

الف- نسخهای خطی، شامل:

«دیوان خواجوی کرمانی»

مطالب مندرج در دیوان اشعار خواجو بدین تفصیل است:

۱- **صنایع الکمال**، مشتمل بر قصاید و قطعات و ترکیبات و ترجیعات و غزلیات. غزلیات در این دیوان به دو دفتر تقسیم شده. یکی غزلهایی که در سفر گفته و سفریات نام دارد و دیگری غزلیات که در حضر فرموده و به حضریات موسوم است، و در حدود ۱۰۷۳۶ هزار بیت می‌باشد.

صنایع الکمال به غیر از قصاید و غزلیات و ترکیبات و رباعیات شامل دو مثنوی **همای و گل و نوروز** می‌باشد، چنانکه **بدایع الجمال** نیز دارای دو مثنوی دیگر است...

۲- **بدایع الجمال**، مشتمل بر قصاید و ترکیبات و غزلیات و رباعیات که دفتر غزلیات آن به نام **شوقیات** خوانده شده و ۴۳۴۰ هزار بیت می‌باشد.

پس تمام اشعار **خواجو** که در این چند دفتر جمع و به چاپ رسیده در حدود ۱۵۰۷۶ بیت است. دیوان اشعار **خواجو** به اهتمام و تصحیح **احمد سهیلی خوانساری** با مقدمه‌ای مشروح در ۸۵ صفحه پیرامون زندگانی، اوضاع تاریخی، سفرها، خصوصیات شعری و اخلاقی، عقیدت و طریقت **خواجو**، **خواجو** و حافظه مدوحان **خواجو**، مشایخ و پیران **خواجو**، آثار، قبر **خواجو** و شیوه تصحیح و نسخهای مورد استفاده تصحیح به سرمایه کتابفروشی بارانی و محمودی در ۱۳۳۶ چاپ شده است و چاپ دوم این کتاب توسط انتشارات پازنگ منتشر گردیده است. **نسخهای خطی** این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۷۵۰- **ملک ۵۹۸۰**، تعلیق محمد فرزند **عمران کرمانی**، در کلیات او، دارای سه بخش: قصاید، کتاب من **صنایع کمال الحضریات فی الغزلیات**، **الشوقیات من بدایع الجمال**.

۸۲۰- **سنا ۳۵۲/۱**، تعلیق خوش اسماعیل فرزند **ابراهیم فرزند عبدالله**، در کلیات او (نسخه ۶: ۵۵۴).

۸۲۳- **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی، نوشته **فرست غریب**، زرین.

غرة ۸۲۴/۱۴- **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۶۶۳) ف)، تعلیق خوش **کهن**، زرین، کلیات اوست با دیباچه‌ای از **گردآورنده**: محمد فرزند **ابراهیم‌المصاحف**، با فهرست

مطالب:

۱- **دیوان (قصیده، قطعه، غزل، ترجیع، مخمس) ۲-** **مفتاح القلوب** **بادیاجه نثری ۳-** **روضه‌النوار ۴-** **گل و نوروز ۵-** **همای و همایون ۶-** **کمال نامه ۷-** **گوهرنامه بهایی ۸-** **رساله شمع و شمسیه ۹-** **مناظره شمس و سحاب ۱۰-** **مناظره اللب و اللبادی ۱۱-** **سراج و هاج، سپس رباعیات و معنیات، ۸۲۹ ص ۲۱ سطر.**

۸۲۹- **ملک ۵۹۶۳**، نستعلیق محمد فرزند **مطهر فرزند یوسف عاصی** **نیشابوری** **درهرات**، در کلیات او: **قصیده، غزل رباعی، مثنوی** است.

۸۳۹- **بسادلیان ۱۲۱** **السوت**: همراه **دیوان خسرو ۲۲۹۶۶** **و جز آن**. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هشت.

۸۵۵- **مجلس ۱۱۸۲**، دارای: **بدایع الجمال (غزل پیرام ۱۶۵۰ بیت) و قصیده و ترکیب و مخمس و هجویات، و بازغزل برابر صنایع الکمال پیرام ۵۰۰ بیت، زرین.**

۸۵۸- **قاهره**، دارالکتب ۱۳۲ ادب فارسی **طلعت**، نوشته **درویش حافظ شیرازی**، زرین، ۱۱۶ برگ ۱۷-۱۸ سطر.

سده ۹- **ملک ۵۲۲۶**، نستعلیق، **دریک جنگ**، **غزلهای اوست.**

رجب ۹۲۷- تهران، **سلطنتی ۲۹۹۱ (۶۶۴) ف)**، نستعلیق **خوش خلیفه صفرشاه**، زرین، کلیات اوست در متن:

۱- **قصاید ۲-** **مفتاح القلوب ۳-** **کمال نامه ۴-** **غزل ۵-** **شمع و شمسیه ۶-** **الرساله الراجیه فی مقاله الوهاجیه ۷-** **مناظره شمس و سحاب ۸-** **سبع‌المثنای (همان رساله سراج و هاج) ۹-** **رساله ثالث (همان مناظره اللب و اللبادی) ۱۰-** **نوروز و گل، دره‌امش: ۱۱-** **روضه‌النوار ۱۲-** **قصاید ۱۳-** **گوهرنامه ۱۴-** **هما و همایون- اما در متن و هاشم: ۱۵-** **نیز غزل، ترجیع، قطعه، رباعی، معنیات ۱۶-** **ساقینامه، نیز قصیده، ۱۳۷۴ ص.**

۹۶۱- **موزه بریتانیا ۵۲۹۴۶۰** (نسخه ۴: ۶۷۷). **سده ۱۰ و دو- اسلام‌آباد گنج بخش ۱۰۸۵**، نستعلیق پخته، آغاز **و میانه افتاده**، غزل است و **قصیده، ۳۶ ص.**

سده ۱۰- ۱۱- ملک ۴۷۵۱/۳، نستعلیق، **پیرامون ۳۸۵۰ بیت** به ترتیب تهجی.

۱۰۴۵- **رضوی ۴۲۴ (۶۵۱)**، در کلیات او. **آغاز سده ۱۲- موزه بریتانیا ۵۲۰۱۱۵۱۹**، **گزیده‌های است (نسخه ۴: ۶۸۱).**

سده ۱۳- ملک ۵۲۷۳، شکسته نستعلیق، **غزلهای اوست** به نام **«شوقیات»**، ۱۲۸ برگ ۱۲ سطر.

۱۳ رمضان ۱۲۷۷ ه- لاهور، **دیال سنگه ترست ۴۸**، نستعلیق، ۳۶۶ ص.

سده ۱۳- رضوی ۴۲۳ (۶۵۰)، نستعلیق **محمد فرزند عمران کرمانی**، **غزلهای اوست** به نام **«حضریات»** از **دیوان صنایع الکمال.**

سده ۱۳- سهپسالار ۷۱۳۲۲، نسخ، **گزیده‌های است** از **قصیدهها و رباعیهای او**، ۸۴ برگ ۱۱ سطر.

□ کلیات خواجو:

ابوالعلا کمال‌الدین محمود فرزند علی، خواجوی کرمانی (۶۸۹-۷۵۳)

نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ به این شرح است:

۹ **صفر ۷۵۰- ملک ۵۹۸۰**، نستعلیق **محمد فرزند عمران کرمانی**، به **روزگار** **سراینده**، زرین، دارای:

دیوان، **کمال نامه**، **روضه‌النوار**، **گل و نوروز**، **هما و همایون**، **گوهرنامه**، ۳۵۲ برگ ۲۵ سطر.

۷۹۸- **موزه بریتانیا**، **مثنویهای اوست**، برای **کتابخانه ابوالفتح بهرام**، زرین، **ممتاز (راهنمای کتاب ۸۶۴:۵).**

۸۲۰- **سنا ۳۵۲**، تعلیق **خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله**، زرین، دارای: **دیباچه‌ی مستور**، **دیوان**، **کمال نامه**، **روضه‌النوار**، **هما و همایون**، **تحفة بهایی**، **گل و نوروز**، **شمع و پروانه**، **نمد و بوریا**، **الرایقه فی مناظره الشمس والسحاب**، **سراجیه**، **مصایب القلوب**، **محبت نامه ابن نصح (نسخه ۶: ۵۵۳).**

غرة ج ۸۲۹/۲- ملک ۵۹۶۳، نستعلیق **محمد فرزند**

مطهر نیشابوری در هرات، دارای: دیوان (قصیده، غزل، رباعی، مثنوی)، روضه‌الانوار، هما و همایون، گوهرنامه، مفاتیح‌القلوب، لبادیه، تیغ و قلم، شمس و سحاب، زرین، چهارستونی، ۶۲۹ برگ ۲۳ سطر، ۹۷۰- موزه بریتانیا ۸۲۰۱ (ترجمه ایرج افشار، نسخها ۴: ۶۷۶).

۱۰۴۵/۱۴۱۷- رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱) نستعلیق هند، محمدصادق، دارای: مثنوی گل و نوروز، روضه‌الانوار، دیوان (نقل از فهرست کتابخانه آستان قدس رضوی ۴۱۲:۷).

□ مناظره شمس و سحاب:

معلوم نیست در چه سالی و به نام کدام پادشاه تألیف شده، لیکن آنچه مسلم است یا در سنه ۷۴۸ یا سالی بعد از سبع‌المثنی اتمام یافته است. آغاز: حمد موفور و شکر نامحصور متخصص به درگاه احدیت و بارگاه صمدیت... نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۸۲۰- تهران، سنه ۳۵۲/۳، تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، زرین، در کلیات او (نسخها ۵۵۴:۶).

۸۲۴- تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳)، در کلیات او.

۸۲۹- تهران، ملک ۵۹۶۳/۶، در کلیات او.
۹۲۷- تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴)، در کلیات او.

□ مناظره شمع و پروانه:

۸۲۰- تهران، سنه ۳۵۲/۴، در کلیات او، به نام رساله شمع و پروانه (نسخها ۵۵۳:۶ و ۱۴:۱).

□ مناظره شمع و شمس:

۸۲۴- تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳)، در کلیات او.

۹۲۷- تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴)، در کلیات او.

□ مناظره اللب والبادیه=البادیه:

در مناظره نمد و بوریاست، در سوانح سفر حجاز و داستان گذروی به خانقاهی و دیدارپیری که خود را معروف کرخی نامیده، به نثر دشوار، به سال ۷۴۸ ساخته است.

آغاز: حمد و ثنایی که سبحة طرازان حظایر جبروت زمزمه آن در عالم جان اندازند.

نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ به این شرح است:

۸۲۴- تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳)، در کلیات او.

۸۲۹- تهران، ملک ۵۹۶۳/۵، نستعلیق، در کلیات او.

۹۲۷- تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴)، در کلیات او، نسخه به نام الرساله‌الثالثه است.

□ پنج گنج:

شامل: ۱- هما و همایون ۲- گل و نوروز ۳- روضه‌الانوار ۴- کمال‌نامه ۵- گهرنامه، و نیز مثنویهایی دیگر دارد.

نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۸۲۴- تهران، مجلس ۹۲۱-۹۲۳، نستعلیق روح‌الله فرزند علی فرزند عماد‌الاسلام جمال‌الاسلامی، در هاشم پنج گنج نظامی، دارای: ۱- روضه‌الانوار ۲- هما و همایون

۹۵۳ سپهسالار ۴۱۵، نستعلیق بسیار خوب مرشد کاتب شیرازی، زرین، دارای: ۱- روضه‌الانوار ۲- گهرنامه ۳- کمال‌نامه ۴- هما و همایون ۵- گل و نوروز، ۲۲۶ برگ ۱۷ سطر.

۹۷۰- تهران، مجلس ۹۲۶، نستعلیق بسیار خوب علی فرزند لطف‌الله معادحسینی سبزواری، زرین، دارای: ۱- گهرنامه ۲- روضه‌الانوار ۳- کمال‌نامه ۴- گل و نوروز ۵- هما و همایون، ۱۸۱ برگ ۴۲ بیت.

ذیقعد ۹۸۲ هـ - اسلام‌آباد، گنج‌بخش ۸۴۳، نستعلیق خوش، قبرین محمد، نسخه خوب، و جدولبندی و عنوانها شکرگف.

۱۰۳۷، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳ هـ - پیشاور، دانشگاه ۵۷۹، نسخ خوش، محمدعزیز، وزین، لاژوردی و شکرگف، ۳۸۶ ص.

۲۳ رجب و ۱۷ رمضان ۱۳۴۴ - تهران، ملک ۵۰۷۷، نستعلیق سیداحمد، به دستور حاج حسین آقاملک، ۲۰۲ برگ ۱۹ سطر.

□ همای و همایون:

مثنوی‌ای است عاشقانه در داستان عشق همایون با همای دختر فغفور چین به بحر متقارب که خواجو آن را به سال ۷۳۲ هجری در ۴۰۷ بیت به اتمام رسانید. همای و همایون در چندسال از مدت مسافرت خواجو و خاصه در مدت اقامت وی در بغداد سروده شد. این منظومه در برابر اسکندرنامه نظامی، به نام سلطان ابوسعید و خواجه غیاث‌الدین محمدوزیر بدان آغاز کرده و به نام خواجه تاج‌الدین احمد عراقی و پسرش از ۱۲ سال به انجام رسانده است:

کنم بذل بر هر که دارد هوس
که تاریخ این نامه بذل است و بس
این مثنوی در سال ۱۲۸۹ هجری در لاهور و سپس در بمبئی چاپ شده است.

نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۷۵۰- تهران، ملک ۵۹۸۰، در کلیات او، در ۷۳۲ بیت، زرین.

۱۳۹۶/۷۹۸ م موزه بریتانیا Add ۱۸۱۱۳، در کلیات او.

۸۰۸- تهران، دانشگاه ۵۱۵۴، همراه گل و نوروز جز آن.

۸۲۰ تهران، سنه ۳۵۲/۳، در کلیات او.

۸۲۴ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او

ج ۸۲۹/۲ تهران، ملک ۵۹۶۳، در کلیات او، زرین.

۸۳۴ تهران، مجلس ۲۶۵۶/۷، نستعلیق کهن، در دفتر (ص ۱۳۹-۳۶۳) غزل و مخمس و ترکیب و هما و همایون را در ۷۰۰ بیت دارد.

پیرامن سده ۹ استانبول، طوپقیوسرای R ۱۰۴۵، ۵۰ برگ ۲۵ سطر.

پیرامن سده ۹ استانبول، طوپقیوسرای H. ۸۱۷، ۱۱۴ برگ ۱۷ سطر

سده ۱۵ م، هند، بسانکیپور ۱۴۵، نستعلیق شرف‌الدین محمدصادق، آغاز افتاده، ۶۲ برگ ۱۷ سطر

۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱، در کلیات او.
۱۵۲۷/۹۳۴ موزه بریتانیا Add ۷۷۵۸، در کلیات او

۹۵۳ تهران، سپهسالار ۴۱۵/۴، در پنج گنج او.

دیوان خواجوی کرمانی. همای و همایون مکتب بغداد (۱۳۹۶ میلادی- ۷۹۹ هجری) اثر جنید نقاش موزه بریتانیا

دیدار همای از همایون در باغ سلطنتی - صحنای از یک کتاب دستنویس گمشده. مکتب هرات (حدود ۱۴۳۰ میلادی - ۸۲۴ هجری)

۵۵۴:۶ از کتابهای مرحوم بیانی بوده [نسخهها: ۱:۱۴].
۸۲۴ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او.
۸۲۴ تهران، مجلس ۹۲۱-۹۲۳: در هاشم پنج گنج او (ص ۱۰۱۱-۱۱۲۲).
۸۲۹ تهران، ملک ۵۹۶۳: در کلیات او، پیرامن ۲۲۰ بیت دارد.
نزدیک ۸۴۲ تهران، ملک ۴۹۲۵/۴: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجه شیرازی
سده ۹ تهران، مجلس ۹۰۷/۲-۹۱۲: نستعلیق.
۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱: در کلیات او.
۹۲۷ تهران، سلطنتی ۳۰۷: نستعلیق زیبای میرعلی هروی، در هرات، زرین.
 باینج مجلس مینیاتور زیبا، ۱۷۸ ص ۱۲ سطر.
۱۵۲۷/۹۳۴ موزه بریتانیا ۷۷۵۸ Add: در کلیات او [ریو ۲: ۶۲۳].
۹۵۲ مدینه، عارف حکمه ۸۵: باروضه السحبین ابن عماد [نسخهها ۵: ۴۹۷].
۹۵۳ تهران، سپهسالار ۴۱۵: نستعلیق خوب مرشدالکاتب شیرازی، در پنج گنج او.
۹۷۰ تهران، مجلس ۹۲۷/۲: در پنج گنج او، زرین
ذیقده ۹۸۲ ه. - اسلام آباد، گنج بخش ۸۴۳۴: نستعلیق خوش، قنبرین محمد، در پنج گنج او.
سده ۱۰ ه. - اسلام آباد، گنج بخش ۱۰۷۸۳: نستعلیق پخته.

□ روضه‌الانوار:

منظومه‌ای است از متفرعات بحر سریع (مفتعلن مفتعلن فاعلن، یا فاعلان) که خواجو آن را به پیروی از مخزن‌الاسرار نظامی، درمطلب عرفانی، در ۲۲۲ بیت، در یک مقدمه و بیست مقاله و یک خاتمه، به نام شمس‌الدین محمد فرزند صائق قاضی وزیر شاه اسحاق آغاز و به نام شیخ مرشد ابواسحق کازرونی و شیخ امین‌الدین کازرونی تمام کرده و سومین مثنوی از خمسة اوست. خواجو این مثنوی را به سال ۷۴۳ به پایان رسانده و در آن از تاج‌الدین احمد و شمس‌الدین محمود یاد کرده و آنان را ستوده است. هر مقالتی از مقالات بیستگانه شامل یک مقدمه و یک حکایت و استنتاج از آن است که در ضمن آن مقالات مباحثی از اخلاق و عرفان را مطرح کرده و یک جا نیز وصف حالی‌رسا از خود، تا آن جا که معتکف در گاه مرشد خویش گردیده بود، آورده است. این منظومه به کوشش کوهی کرمانی در تهران به سال ۱۳۰۷ شمسی چاپ شده است.
نسخه‌های خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:
۷۵۰ تهران، ملک ۵۹۸۰: در کلیات او.
۱۳۹۶/۷۹۸ موزه بریتانیا ۱۸۱۳ Add: در کلیات او. [ریو ۲: ۶۲۱].
۸۲۰-۸۲۱ تهران، سنا ۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، در کلیات [نسخه‌ها

۹۷۰ تهران، مجلس ۹۲۷/۵، در پنج گنج او، زرین.
۹۸۲ اسلام آباد، گنج بخش ۸۴۳۴، نستعلیق خوش، قنبرین محمد، در پنج گنج ص ۱۵۷-۲۹۰.
۹۸۳ مشهد، رضوی ۱۰۶۲ ادبیات (۵۰۲۷)، نستعلیق، آغاز افتاده
سده ۱۰ هاروارد، فرنسیس هوفر، زرین، مصور، ممتاز.
۱۰۰۱ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۳۶ D، در کلیات او.
۱۰۳۷-۱۰۴۲ ه. پیشاور، دانشگاه ۵۷۹، نسخ خوش، محمدعزیز، در پنج گنج او، زرین.
سده ۱۱ مشهد، رضوی ۱۰۶۱ ادبیات (۵۰۲۶)، نستعلیق، زرین، دارای ۴۴۰۷ بیت.
سده ۱۱۷ م. هند، بانکیپور ۱۴۴، نستعلیق، ۱۷۰ برگ ۱۳ سطر.
بی تاریخ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۱۹ C (۴۶۳۰ ف).

□ گل و نوروز:

منظومه‌ای است به بحر هزج مسدس محذوف یا مقصور در عشق شاهزاده‌ی نوروز نام با «گل» دختر پادشاه روم و مسلماً خواجو این مثنوی را برای نظیرسازی در برابر خسرو شیرین نظامی سروده است. اصل داستان هندی است، پیرامون ۲۵۰۰ بیت، خواجو آن را به نام تاج‌الدین علی عراقی آغاز، و به نام شیخ ابواسحاق اینجو در ۷۴۲ هـ/ ۱۳۴۲ م. به پایان رسانده است.
 دوشش بر هفتصد سی گشته افزون
 به پایان آمد این نظم همایون
 صفا تعداد ابیات این منظومه را در تاریخ ادبیات خود ۵۳۰۲ بیت ذکر کرده است (چاپ دوم، ج ۳، بخش دوم، ص ۸۹۹).
 این منظومه به کوشش کمال عینی، از سوی بنیاد فرهنگ ایران در ۱۳۵۰ خ چاپ شده است. نسخه‌های خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است)
۷۵۰ تهران، ملک ۵۹۸۰/۴، در کلیات او، آغاز برابر نمونه.
۸۰۸ تهران، دانشگاه ۵۱۵۴: نستعلیق حسن فرزند یوسف فرزند احمد فرزند ابی بکر موصلی، زرین، دارای: قصیده و قطعه و هزل، حضریات (آغاز افتاده) سفریات، رباعیات و معنیات، همای و همایون، گل و نوروز، ۳۲۸ برگ ۳۵ سطر.
۸۱۰ استانبول، طوبقیوسرای ۷۹۶/۶ H آغاز برابر نمونه.
۸۲۰ تهران، سنا ۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، زرین، در کلیات او از کتابهای بیانی بوده/ نسخهها ۱: ۱۴ و ۵۵۴:۶.
۸۲۱ (۱۴۱۹ م.) موزه بریتانیا ۲۷۲۵۹/۴ Add، همراه گل و نوروز جلال (= جلال طیب شیرازی) و جز آن.
۸۲۴ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او.
۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱، در کلیات او.
۹۳۴ (۱۵۲۷ م.) موزه بریتانیا ۷۷۵۸ Add، در کلیات او.
۹۵۳ تهران، سپهسالار ۴۱۵، مرشد کاتب شیرازی، در پنج گنج او.
۹۷۰ تهران، مجلس ۹۲۷/۴، در پنج گنج او، زرین.
۹۸۲ اسلام آباد، گنج بخش ۸۴۳۴، نستعلیق خوش، قنبرین محمد، در پنج گنج، آغاز کمی افتاده.
ذیحجه ۱۰۴۳ پیشاور، دانشگاه ۵۷۹، نسخ خوش، محمد عزیز، در خمسة او، زرین.
۱۰۴۵/۱۴۱۷ مشهد، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱)، نستعلیق هندی محمد صادق همراه روضه‌الانوار و دیوان او.
سده ۱۱ تهران، ملک ۴۷۰/۳، نستعلیق.
سده ۱۲ حیدرآباد، سنده پراونشل داود پوته لاابریری، نستعلیق پخته، ۱۶۶ ص.
بی تاریخ، لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۱۹ (۳۵۳۴ ف).
بی تاریخ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۸۰۹ B (۳۵۳۳ ب).

بهد کتابهای مستقل

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ترجمه
بند خواجوی کرمانی، چاپ سوم، کتابفروشی جهان نما
(ضمیمه عوارف المعارف)، شیراز، ۱۳۱۷ ش، سربی،
رقعی، ۲۹۹+۵۴ ص.
... **خمسه خواجو**، به تصحیح سعید نیاز کرمانی،
کرمان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، احتمالاً ۱۳۷۰
(ولی تاکنون انتشار نیافته است).
* **خواجو سرآمد همه کسانی است که به اقتفاء نظامی**
رفتند، زیرا وی درخمسه خویش تقلید صرف نکرده است
و نوآوریهای دارد که کلام او را از دیگران متمایز ساخته
است. **خواجو درخمسه خود مخزن الاسرار و خسرو**
وشیرین و سایر مثنویات نظامی را از حیث سیاق و وزن
پیروی نکرده و از حیث وزن هم **بهرام نامه** را به سیاق
دیگر **واسکندرنامه** را دوبار به سیاق دیگر پیروی کرده
است و منظومه‌های در برابر لیلی و **مجنون** نسوده است...
... **دیوان اشعار خواجو کرمانی**، به تصحیح احمد
سهیلی خوانساری، تهران، محمودی، ۱۳۳۶ (تاریخ
مقدمه)، ۸۱۵ ص.
... **دیوان خواجو کرمانی**، بامقدمه سعید نفیسی، به
اهتمام کوهی کرمانی، تهران، ۱۳۰۷ ش، سربی، جیبی،
س+۸۸ ص.
... **روضه‌الانوار** به اهتمام کوهی کرمانی، بامقدمه
حسین سرور، تهران، ۱۳۰۶.
... **سلم نامه**، به تصحیح سعید نفیسی، (جلد اول)
تهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، ۴۳۲ ص، بمبئی، ۱۳۱۹ ق،
سنگی، رقی، به تصحیح اردشیر، ۴۳۲ ص.
... **گل و نوروز**، به اهتمام و کوشش کمال عینی، تهران،
بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۰، ۲۹۷ ص.
... **همای و همایون**، به تصحیح کمال عینی، تهران،
بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۸، ۲۷۲ ص.
... **همای و همایون**، به اهتمام م. اردکانی، بمبئی،
۱۳۲۰ ق، سنگی، جیبی، ۲۹۶ ص.
... **همای و همایون**، لاهور، ۱۲۸۹ ق=۱۸۷۱ م،
سنگی، ۳۰۳ ص.
... **منتخبات اشعار خواجو کرمانی**، غلامرضا
رشیدیاسمی، مؤسسه خاور، تهران، ۱۳۱۲ ش، سربی،
۲۹۶ ص.
... **خواجو کرمانی**، محمود بن علی. **منتخبات دیوان**
خواجو کرمانی (شعر)، انتخاب کننده: حسین کوهی
کرمانی، تهران، ۱۳۰۷ ش، سربی، جیبی، ۸۸ ص.
... **منتخب غزلیات خواجو کرمانی**، تهران [عطایی]،
۱۳۳۶ ش، سربی، بغلی، ۸۸ ص. نیرسینا، هدایت‌الله.
درسی از سخن و زندگی **خواجو** [تهران، شرکت
سهامی چهر، ۱۳۴۹] وزیری، ۶۰ ص.
... **بخشی از یک کتاب**
آتابای، بدری. **فهرست دیوانهای خطی کتابخانه**
سلطنتی، تهران، کتابخانه سلطنتی، تهران کتابخانه
سلطنتی، ۱۳۵۵، ج ۱، ص ۴۷۰-۴۷۷.
آذربیکدلی، لطفعلی بیگین آقاخان. **آتشکده آذر**.
تصحیح حسن سادات ناصر، تهران، امیرکبیر، ۱۳۳۷-

۱۳۴۱ «خواجوی کرمانی»، بخش ۲، ص ۶۱۹-۶۲۰.
آربری، ج. **شیراز مهد شعر و عرفان**، ترجمه منوچهر
کاشف، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، چاپ دوم،
۱۳۵۳ «خواجو» ص ۱۶۱.
آزاد بلگرامی، میرغلامعلی. **خزانه عامره**، کانپور، نول
کشور، بی تا «خواجو کرمانی» ص ۲۱۵-۲۱۷.
آفتاب رای لکنوی. **تذکره ریاض العارفین**، به تصحیح
و مقدمه حسام‌الدین راشدی، اسلام‌آباد، مرکز تحقیقات
فارسی ایران و پاکستان ۱۳۹۶ ق. ۱۹۷۷/۰۱۳۵۵.
«خواجو کرمانی»، بخش آ، ص ۲۳۱-۲۳۲.
آقا بزرگ تهرانی، محمدحسن. **الذریعه‌الی تصانیف**
الشیعه، به اهتمام علینقی منزوی، تهران، اسلامیه، چاپ
دوم، ۱۳۹۷ ق. (تاریخ مقدمه) «خواجو» ج ۷، ص ۲۵۸،
ج ۹، ص ۳۰۴، ج ۱۱، ص ۲۸۹، ج ۱۲، ص ۱۰۶، ج
۱۹، ص ۱۹۱.
ابن‌یوسف شیرازی. **فهرست کتابخانه مدرسه عالی**
سپهسالار، تهران، ۱۳۱۳-۱۳۱۸، ج ۲، «خواجو» ج
۲، ص ۵۱۶-۵۱۷.
انه، هریان. **تاریخ ادبیات فارسی**، ترجمه رضا زاده
شفق، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، چاپ دوم،
۱۳۵۶. «خواجو کرمانی» ص ۵۸، ۵۹، ۸۶، ۹۱،
۱۴۷، ۱۷۶، ۲۰۷.
احمد، احمدعلی (مولوی). **تذکره هفت آسمان**، تهران،
افست اسدی، ۱۹۶۵ م «خواجو»، ص ۷۶.
احمد امین رازی. **هفت اقلیم**، تصحیح، جواد فاضل.
تهران، علی‌اکبر علمی و ادبیه، ۱۳۴۰، ج ۱، «کمال‌الدین
خواجو»، ص ۲۷۳-۲۷۴، نسخه خطی کتابخانه ملک،
ص ۱۰۶-۱۰۷.
ادیب برومند. **هنر قلمدان**، تهران، وحید، ۱۳۶۶، ص
۲۰.
اعظمی‌راد، گنبددردی. **مسمط در شعر فارسی**.
تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶ «خواجو کرمانی» ص ۷۴
و ۷۷-۷۸.
اقبال آشتیانی، عباس. **تاریخ مفصل ایران در عهد**
مغول، چاپ دوم، ص ۵۴۸ (صف، ۳، بخش ۲، ص
۸۸۶).
انصاری کازرونی، ابو القاسم بن ابی حامد. **مرقوم پنجم**
کتاب **سلم السموات**. به اهتمام یحیی قریب. تهران،
علمی، ۱۳۴۰ «خواجو کرمانی»، ص ۱۳۳، ۱۵.
اوحدی حسینی بلیانی اصفهانی، تقی‌الدین محمد.
عرفات العاشقین و عرصات العارفین، نسخه خطی
متعلق به کتابخانه ملک، شماره ۵۳۲۴، ذیل: «مولانا
خواجو کرمانی»، ص ۳۵۶-۳۵۹.
ایمان، رحیم علیخان **تذکره منتخب اللطایف**، به اهتمام
محمد رضا جلالی نائینی و امیرحسن عابدی، تهران
(بی تا) ۱۳۴۹ «خواجو کرمانی»
براون، ادوارد. از سعدی تاجامی، ترجمه و حواشی علی
اصغر حکمت تهران، ابن سینا، چاپ سوم، ۱۳۵۱
«خواجو کرمانی»، ص ۲۰۵، ۲۸۶، ۳۰۱، ۳۰۶،
۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰.
تاریخ ادبی ایران. ترجمه علی پاشا صالح، تهران،
امیرکبیر، ج ۲، ۱۳۵۸ «خواجو کرمانی»، ص ۲۰۵.
برهانی، مهدی. «حافظ و خواجو»، **حافظ شناسی**، ج ۴،
به کوشش سعیدنیاز کرمانی، تهران، پازنگ، ۱۳۶۶،
۴۳-۸۱ و **حافظ شناسی**، ج ۵، قسمت دوم، ۵۸-
۱۲۶.
بغدادی، اسماعیل. **هدیه العارفین**، استانبول، مطبعه
الهی، ۱۹۵۱ م. چاپ سوم به شیوه افست: تهران، اسلامیه
و جعفری تبریزی، ۱۹۶۷ م «خواجو»، ج ۲، ص ۴۰۸
(نقل از چاپ چهارم **تذکره میخانه**، ص ۷۵)
بهارستان سخن، مدارس، ۱۹۵۸ م. ص ۳۲۸-۳۲۹
(**تاریخ ادبیات صفا**، چاپ دهم، ج ۳، بخش دوم، ص
۸۸۶)
بهراد اندوهجری، حسین. **تذکره شاعران کرمان**،
تهران، هیرمند، ۱۳۷۰ «خواجو کرمانی» [در دست
انتشار، احتمالاً درمهرماه همزمان با برگزاری کنگره
خواجوی کرمانی روانه بازار می‌شود].
* کتاب به شرح زندگی و ارائه نمونه آثار بیش از ۴۱۰ تن

از شاعران کرمان، از دیرباز تا کنون پرداخته است که
خواجوی کرمانی مسلماً یکی از آن شعرا می‌باشد.
بهرادی اندوهجری، حسین. **ستارگان کرمان**، تهران،
توس، ۱۳۵۵ «خواجو کرمانی»، ص ۱۶۱-۱۸۸.
بهنم. **تذکره محمدشاهی**، رشته اول، ص ۸۴-۸۵ (از
فرهنگ سخنوران، ص ۱۹۷).
بیانی، مهدی. **کارنامه بزرگان ایران**. تهران، انتشارات
رادبو، ۱۳۴۰ «خواجو کرمانی»، ص ۲۶۴.
بینیون، لونس (ودیگران). **سیمتاریخ نقاشی ایرانی**،
ترجمه محمد ایرانمنش، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۷،
ص ۴۳۴. علاوه بر تصاویر و تابلوها که مستقلاً درباره
موضوعات منظومه‌های خواجو آمده در بعضی جاها نیز
بجتهایی پیرامون آثار تصویری مثنویهای خواجو دارد.
پناهی سمنانی، محمد. **شعر کار در ادب فارسی**،
تهران، ناشر مؤلف، ۱۳۶۹ «دیوان مصور خواجوی
کرمانی» ص ۱۴۷.
تبریزی، ابوطالبخان. **خلاصه الافکار**، نسخه خطی
کتابخانه ملی ملک. (از **آتشکده**، ج ۲، ص ۶۱۹-
توحیدی پور. **گلهای جاویدان در بوستان ادب ایران**، ص
۲۰۱-۲۰۷ (از **فرهنگ سخنوران**، ص ۱۹۷).
جامی، عبدالرحمن. **بهارستان**، ص ۱۱۹-۱۲۰
(**فرهنگ سخنوران**، ص ۱۹۷).
جنید شیرازی، ابوالقاسم. **شداالارافی الاوزا عن**
زوارالمزار. تصحیح و تحثیه محمد قزوینی و عباس اقبال،
تهران، چاپخانه مجلس، ۱۳۲۸، «خواجو» ص ۶۲.
جوهری وجدی، غلامحسین. **گلهای جاویدان**، تهران،
عطایی [بی تا] «خواجوی کرمانی».
حاجی خلیفه، مصطفی بن عبدالله. **کشف‌الظنون عن**
اسامی الکتب والفنون. چاپ سوم. تهران، اسلامیه
و جعفری تبریزی، ۱۳۸۷ ق/ ۱۹۶۷ م. ص ۷۲۴،
۷۸۸، ج ۲، ص ۴۰۸، ۹۷۳. چاپ استانبول، ۱۹۴۱ م،
بند ۷۲۴ و ۹۲۴.
حافظ شیرازی، شمس‌الدین محمد. **دیوان حافظ**
شیرازی، به تصحیح حسین پژمان، ص نود و هشتم، صد و
دوم (آتشکده، ج ۲، ص ۶۱۹-۶۲۰).
حبیبی، عبدالله. **هنر عهد تیموریان و مستقرات**
آن، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۵، ص ۴۳۵،
۵۲۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۷۱۲-۷۱۳.
حسینی، **تذکره حسینی**، ص ۱۱۹ (از **فرهنگ**
سخنوران، ص ۱۹۷)
خانلری، زهرا (کیا). **داستانهای دل‌انگیز ادبیات**
فارسی، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۶ «همای و
همایون» ص ۱۵۳-۱۶۴، مصور.
خرمشاهی، بهاءالدین. **حافظ نامه**. تهران، شرکت
انتشارات علمی و فرهنگی و انتشارات سروش، ۱۳۶۶،
بخش اول «خواجو»، ص ۶۸-۷۳.
خلیل، علی ابراهیم خان. **تذکره خلاصه الکلام**، نسخه
عکسی، ذیل خواجوی کرمانی.
خلیل، علی ابراهیم خان. **صحف ابراهیم**، نسخه عکسی
که از روی نسخه خطی کتابخانه برلین به شماره ۶۶۳
گرفته شده و به شماره ۲۹۷۶ در کتابخانه مرکزی
دانشگاه تهران موجود است، ذیل «خواجوی کرمانی»
ج ۲، ص ۱۴۵-۱۴۶.
خلیلی، ناصر. **بیوگرافی چهره‌های درخشان جهان**،
تهران، کتابخانه مرکزی، ۱۳۴۴. «خواجوی کرمانی»
ص ۱۲۲-۱۲۳.
«خواجوی کرمانی» میزبان «عارف» دنیای سخن،
ش ۴۲ (تیر ۱۳۷۰) ص ۱۰.
خواند میر، غیاث‌الدین بن همام‌الدین حسینی.
حبیب‌السیبیر. زیر نظر محمد دبیر سیاقی. چاپ
دوم تهران، خیام، ۱۳۵۳، ج ۴. «خواجو» ص ۴۷-۴۸،
ج ۳-۲، ص ۲۹۱-۲۹۳.
خوشگو، سفینه خوشگو، **حرف خ (از فرهنگ**
سخنوران، ص ۱۹۷).
خیامپور، عبدالرسول. **فرهنگ سخنوران**، تبریز،
خیامپور، ۱۳۴۰، ص ۱۹۷.
دایرالمعارف ازادو، ج ۹ «خواجو کرمانی»، ص ۱۴.
دوری، بابزید (سلطان)، **مجمع الشعراء**، نسخه خطی در

سده ۱۰ هـ. اسلام آباد، گنج بخش ۱۰۸۵۱: نستعلیق پخته، در هاشم دیوان او.

ناقص، ص ۳۶.
سده ۱۰ هـ. حیدرآباد سنده پروانشل دواد پوته لائبریری، نستعلیق پخته، ۸۰ ص

سده ۱۰-۱۰ هـ. لاهور، زیر مسلم مسجد، کتابخانه خاور، محمد حلیم، نستعلیق خوش، با مهرکنده ۱۲۴۸ هـ. منتخب آن است.

سده ۱۱-۱۱ هـ. تهران، مجلس ۹۲۷: نستعلیق بسیار خوب شاید شیدا، زرین، ۷۴ برگ ۱۲ سطری.
۳۰ رمضان ۱۰۴۲ هـ. پیشاور، دانشگاه ۵۷۹: نسخ خوش، محمد عزیز، در خمسه او، زرین.

سده ۱۰۴۵ هـ. مشهد، رضوی ۴۲۴ (۴۶۵۱): در کلیات او. سده ۱۱ هـ. تهران، ملک م/۴۶۷۰: نستعلیق، عنوان سفید مانده.

سده ۱۱ هـ. مشهد، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱): نستعلیق هندی محمد صادق.

سده ۱۱ هـ. میشکان، دانشگاه ۳۱۵ M. S. [نسخه ۵: ۷۱۵].

از سده ۱۲ م. موزه بریتانیا Add ۲۵۴۹۳/۱ (ک ۲-۵۸) [ربو ۲: ۸۵۵].

سده ۱۱-۱۲ هـ. تهران، دانشگاه ۳۱۷۹: نسخ، آغاز افتاده.

۱۱۸۱ هـ. فیصل آباد، پبلیز کالونی، کتابخانه مجاهد اسلام، نستعلیق پخته، ۹۷ ص.

سمشبه ۱۲۹۰/۲۴۵، خاندان علی آبادی: نستعلیق، نام نویسنده را پاک کرده اند، واژه اکاز ندرانی آن مانده، گویا نویسنده حبیب الله علی آبادی است. با تاریخ ۱۳۰۰ در پایان.

۱۴۵ ۱۳۳۵ تهران، مجلس ۴۹۰۹/۲: نستعلیق علی.

□ ساقینامه

خواجو از جمله شاعرانی است که به شیوه نظامی به نظم ساقینامه نیز مبادرت جست است که با این بیت آغاز می شود:

بیا تا خرد را قلم در کشیم
ز مستی به عالم علم در کشیم
نسخهای خطی:

۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱، در کلیات او.
۱۰۹۰-۱۱۰۶ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۱۸، فهرست نشده، پیراهن ۸۴ بیت.

سده ۱۱. تهران، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۱: نستعلیق.

□ کمال نامه

منظومه ای است عرفانی در سیر و سلوک، بر وزن بهرام نامه نظامی، در دوازده باب، در دو ماه به سال ۷۴۴ هـ/ ۱۳۴۴ م به نام سلطان ابواسحاق اینجو، در ۱۸۴۹ بیت آنرا تمام کرده است.

شد به تاریخ هفتم، چل و چار کار این نقش آرزو چونگار

کمال نامه مشتمل است بر خطباتی با عناصر و ارواح و عقول و جز آنها که خواجو آن را به نام و به یاد پیشوای طریقت مرشدی یعنی شیخ ابواسحاق کازرونی (۴۲۶م) آغاز نموده است.

این مثنوی آغاز می شود با: مناجات، نعت سید انبیا، مدح شیخ مرشد، سیر و سلوک، رسیدن سالک به خاک و سؤال از عالم تحقیق، جواب، ترسیدن سالک به آب و سؤال از عالم تحقیق جواب، رسیدن به باد و سؤال .... آتش... سپس ۱۲ «باب» و در میانه حکایات:

۱- صید دلها کردن، ۲- مطیع بودن...

نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۷۵۰ تهران، ملک ۵۹۸۰، در کلیات او، زرین.
۷۷۵ تهران، مجلس، فهرست نشده، زرین، همراه دیوان او.

۷۹۸ (۱۳۹۶م) موزه بریتانیا ۱۸۱۱۳ در کلیات او.
۸۲۰ تهران، سنا ۳۵۲/۳، تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، در کلیات او، از کتابهای

دکتر بیانی بوده، زرین (نسخه ۶: ۱۵۵۴: ۱۴).

۸۲۴ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او.
۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۷۴ ف)، در کلیات او.

۹۳۴ (۱۵۲۷م) موزه بریتانیا Add ۷۷۵۸، در کلیات او (گ ۱۱۸ پ).

۹۵۳ تهران، سپهسالار ۴۱۵، نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی.

۹۷۰ تهران، مجلس ۹۲۶/۳، در پنج گنج او، زرین.
ذیقعه ۹۸۲ هـ. اسلام آباد، گنج بخش ۸۴۳۴، نستعلیق خوش، در پنج گنج: ۴۲۴-۴۶۷.

سده ۱۰ هـ. حیدرآباد، سند هیروانشل دواد پوته لائبریری، نستعلیق پخته، ۸۰ ص.

۱۰۳۷ هـ. پیشاور، دانشگاه ۵۷۹، نسخ خوش، محمد عزیز، در خمسه او، زرین.

سده ۱۱ تهران، ملک ۴۶۷۰، نستعلیق، آغاز برابر نمونه.

۱۳۰۱ تهران، مجلس ۴۲۶، نستعلیق، ۱۶ برگ ۱۲ سطری.

□ گوهرنامه = گهرنامه = گوهرنامه بهایی:

پنجمین مثنوی از پنج گنج اوست. در ۱۰۳۱ یا ۱۰۹۰ بیت (در تاریخ ادبیات صفا تعداد ابیات ۱۰۲۲ آمده، ج ۳، بخش ۲، ص ۹۰۰)، به سال ۷۴۶ هـ/ ۱۳۴۵ میلادی به نام بهاءالدین محمود وزیر، از نوادگان خواجه نظام الملک طوسی شناخته است. و در پایان از شاه ابواسحاق بن امیر محمود اینجو ستایش کرده است. آغاز:

به نام نامبخش نامداران
گدای در گه او شهرباران
نسخهای خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۷۵۰ تهران، ملک ۵۹۸۰، کلیات او، زرین.

۸۲۴ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او، در فهرست به نام گوهرنامه بهایی است.

ج ۸۲۹/۲ تهران، ملک ۵۹۶۳، در کلیات، زرین.

۹۲۷ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱، در کلیات او، در فهرست به نام گوهرنامه بهایی یاد شده.

۹۳۴ (۱۵۲۷م) موزه بریتانیا Add ۷۷۵۸، در کلیات او.

۹۵۳ تهران، سپهسالار ۴۱۵، نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی.

۹۷۰ تهران، مجلس ۹۲۶/۱، در پنج گنج او، زرین، در فهرست به نام گهرنامه یاد شده است.

ذیقعه ۹۸۲ هـ. اسلام آباد، گنج بخش ۸۴۳۴، نستعلیق خوش، قنبرین محمد، متن وهامش.

۹۹۱ بنگال، ایشیاتک ۱۰۰ منظوم، نستعلیق، در فهرست به نام گوهرنامه بهایی است.

سده ۱۱ تهران، مجلس ۴۶۷۰/۴، نستعلیق.

سده ۱۲ حیدرآباد، سنده پروانشل دواد پوته لائبریری، نستعلیق، ۴۶ ص.

□ مثنوی خواجوی کرمانی:

باید دید کدام یک از مثنوی های اوست. پیرامن ۱۰۰۰، آصفیه ۳۳۵، نسخه بسیار نفیس (ف. آصفیه ۵۸۲: ۴).

۱۳۲۰ آصفیه ۳۶۹ (ف. آصفیه ۵۸۲: ۴).

□ سام نامه:

منظومه ای است حماسی و عشقی به بحر متقارب مثنی مقصور یا محذوف که مانند همه منظومه های مشابه آن به تقلید از شاهنامه فردوسی ساخته شده و راجع است به سرگذشت سام نریمان و عشقها و جنگها و ماجراهای او. از این منظومه نسخ متعددی موجود است که هیچ یک کامل به نظر نمی آید و نسخه چاپی آن (بمبئی ۱۳۱۹ شمسی) تقریباً ۱۴۵۰۰ بیت است. خواجو این منظومه را به نام ابوالفتح مجدالدین محمود وزیر ساخته است.

موضوع داستان عشق «سام نریمان» و شاهزاده چینی به نام «پریدخت» است. این منظومه علاوه بر بمبئی یک بار به کوشش سعید نفیسی در ۱۳۱۹ خ در تهران چاپ شده است.

نسخه های خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

سده ۱۱ تهران، مجلس ۲۵۲۶، آغاز و انجام افتاده، ۵۰۰ ص ۲۱ سطری.

سده ۱۱ و هاری، میلسی، کتابخانه سردار جهندیر: شکسته، با سربندهای «رفتن سام به شکار گور و تیر انداختن و رفتن به دنبال گور، رسیدن سام به باغ و صورت پریدخت دیدن و عاشق شدن بر آن، رسیدن لشکر به سام و برحال او واقف شدن و نصیحت کردن او را، رسیدن سام به زندگیان و کشتن مرزنگیان، نشستن سام با خوبان خاور، بیدار شدن سام از خواب و ندیدن تلواد، را عاشق شدن تلواد به مهر افروز»، ۲۳۰ ص.

سده ۱۲ پاکستان، لاهور، دانشگاه، شیرانی ۱۵۶۰/۲۶۱۰/۴۶۱ در فهرست نسخه های خطی منزوی/همراه با برگهایی از گلستان زرین و مصور کار کشمیر و غزلهایی گوناگون.

سده ۱۲ حیدرآباد، سند هیروانشل دواد پوته لائبریری: نستعلیق پخته، ۳۷۲ ص.

سده ۱۸ م. موزه بریتانیا Add ۵۱۳۴۶، ۲۷۵ برگ. تاریخ یاد نشده تهران، مجلس ۳۹۹: نستعلیق، آغاز افتاده، ۱۰۵ برگ ۱۸-۱۹ سطری.

تاریخ یاد نشده موزه بریتانیا Add ۶۹۴۱: ۱۹۷ برگ. ***

□ فراقنامه:

سده ۱۱-۱۲، تهران، دانشگاه ۳۴۸۹: نستعلیق، زرین (ص ۶۶۳-۶۶۵ متن و هاشم) فهرست دانشگاه ۱۱، ص ۲۴۹۸.

□ تحفه بهایی:

باید دید کدامین مثنوی اوست و یا سروده جدایی از آنهاست.

۸۲۰- تهران، سنا ۳۵۲/۳، در کلیات او، زرین، از کتابهای بیانی بوده (نسخه ۱: ۱۴ و ۶: ۵۵۴).

□ رسایل خواجو:

۸۲۰- تهران، سنا ۳۵۲، تعلیق خوش اسماعیل فرزند عبدالله، در کلیات او، به نام سراجیه (نسخه ۶: ۵۵۴) از کتابهای بیانی بوده (نسخه ۱: ۱۴).

۸۲۴- تهران، سلطنتی ۲۹۹۱/۱۱ (۴۶۳ ف)، کلیات، به نام سراج وهاج است.

۹۲۷- تهران سلطنتی ۲۹۹۱/۸ (۴۶۴ ف)، در کلیات او، به نام سبع المثنائی است.

□ مناظره تیغ و قلم = سبع المثنائی:

در مناظره تیغ و قلم به نشر دشوار به نام امیر مبارزالدین محمد، به سال ۷۴۸ ساخته است. آغاز:

الحمد لله الذي رجع سيوف الالفه بجواهر التقديس و التمجيد و انطق السنه السيوف... چنین گوید...

۸۲۹- تهران، ملک ۵۹۶۳/۶، در کلیات او.

□ مفاتیح القلوب و مصابیح الغيوب:

گردآوردی است از سرودهای خواجو که به هنگام محاوره و محاضره به کار آیند، به نام امیر مبارزالدین بدان آغاز، و به نام شاه منصور پسر شرف الدین مظفر کشته در جنگ با امیر تیمور به سال ۷۹۵، در پنج فصل و بیست و هشت باب، به سال ۷۴۷ ساخته و بدین نام خوانده است.

نسخه های خطی این منظومه به ترتیب تاریخ بدین شرح است:

۸۲۰- تهران، سنا ۳۵۲، در کلیات او به نام مصابیح القلوب یاد شده.

۸۲۴- تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹، در کلیات او.

۸۲۹- تهران، ملک ۵۹۶۳، در کلیات او، به نام مفاتیح القلوب است.

سده ۹- تهران، دانشگاه ۲۰۴۳، نسخ محمد فرزند عمر کرمانی، ۹ صفر ۷۰۵ چنانکه در تمامی نسخه آمده ولی درست نیست و از سده ۹ است یا دیباچه ای به عربی، نسخه تا فصل ۳ از باب ۱۹ را دارد، ۴۴ برگ ۲۵ سطری.

۹۲۷- تهران، سلطنتی ۲۹۹۱، در کلیات او.

کتابخانه ملک، ض ۴۳.

* ایبانی از او آمده است

دولتشاه سمرقندی، دولتشاه بن بختیشاه. تذکره الشعراء. به اهتمام محمد اقبال صافی. لاهور، شیخ مبارک علی، ۱۹۲۴ م «خواجهی کرمانی»، ض ۱۶۵-۱۶۸.

دهخدا، علی اکبر. لغتنامه. زیر نظر محمد معین، جعفر شهیدی، تهران، سازمان لغتنامه، ۱۳۲۵-۱۳۵۸. ذیل خواجهی کرمانی، محمود بن علی.

دهقان، ایرج. «خواجه»، دائره المعارف اسلام، ج ۴، ض ۹۰۹-۹۱۰.

رازانی، ابوتراب. شعر و موسیقی و ساز و آواز در ادبیات فارسی، تهران، اداره کل آموزش و پرورش، ۱۳۴۰، «خواجه کرمانی»، ض ۴۱ و ۴۱۳.

راقم. تاریخ گشیره، ض ۱۸-۱۹ (از فرهنگ سخنوران، ض ۱۹۷)

رزمجو، حسین. شعر کهن فارسی در ترازوی نقد اخلاق اسلامی، جلد دوم

روشناییها و تاریکیها، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۶.

«خواجه کرمانی» ض ۱۵۱، ۲۴۳، ۳۱۳۲۵۰، ۳۴۳، ۳۲۱.

رضا زاده شفق، صادق. تاریخ ادبیات ایران برای دبیرستانها، تهران، وزارت فرهنگ، ۱۳۳۶-۱۳۳۷ «خواجهی کرمانی» ض ۲۹۲-۲۹۵ و ۳۱۲.

روضه العقبی، ترجمه اردوی قسمت دوم مثنوی مطلع الانوار خواجه به نظم از میرونی فیاض ویلوری، به سال ۱۱۶۲ هـ سروده شده.

رک: دکتر بشیر حسین ترجمه منظوم آثار فارسی به زبان اردو، راهنمای کتاب (تهران) جلد ششم. ترجمه های مثنوی فارسی به زبانهای پاکستانی تألیف اختر راهی، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان اسلام آباد، ۱۳۶۵ ش.

ریبکا، یان. تاریخ ادبیات ایران، ترجمه عیسی شهابی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۴ «خواجه کرمانی، کمال الدین ابوعطا محمود مرشدی»

ض: ۱۵۴، ۱۶۰، ۲۰۱، ۲۶۵، ۳۵۵، ۴۰۹، ۴۱۱، ۴۲۸، ۴۳۹.

ریو، چارلز. فهرست کتب خطی فارسی موزه بریتانیا، ج ۲، ض ۶۲۰-۶۲۳.

زرین کوب، عبدالحسین. از کوچه زندان درباره زندگی و اندیشه حافظ، تهران، امیرکبیر، چاپ سوم، ۱۳۵۶ «خواجهی کرمانی» ض ۳۷، ۵۷، ۵۸.

— با کاروان حله، تهران، جاویدان علمی، چاپ سوم، ۱۳۵۵ «خواجه» ض ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۱ «خواجهی کرمانی» ض ۱۶۷.

— شعر بی دروغ شعر بی نقاب، تهران، جاویدان، چاپ دوم، ۱۳۵۵ «خواجه» ض ۱۲۳.

* درباره خواجه اینطور می خوانیم: «شکل مستزاد که ظاهراً از نوعی شعر عامیانه عربی اقتباس شده است گذشته از خواجه بیشتر در بین متأخرین- از یغما تا بهار- مورد توجه بوده است...»

زرین کوب، عبدالحسین. نقد ادبی، تهران، امیرکبیر، چاپ دوم، ۱۳۵۴، ج ۲، «خواجه (کرمانی)» ض ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۷، ۲۳۵.

زکی محمد حسن. تاریخ نقاشی در ایران، ترجمه ابوالقاسم سحاب، تهران، سحاب چاپ، چاپ سوم، ۱۳۵۷، ض ۹۰، ۹۱، ۹۳، ۱۱۷ (در این صفحات تصاویری از نسخهای خطی منظومات خواجهی کرمانی آمده است).

زلالی. میخانه، ض ۷۱-۷۹ (فرهنگ سخنوران، ض ۱۹۷).

زند، میخائیل. ای نور و ظلمت در تاریخ ادبیات ایران، ترجمه ح. اسدپور پیرانفر، تهران، پیام، ۱۳۵۱ «ابوعطا محمد خواجهی کرمانی» ض ۱۲۴.

زنوزی. ریاض الجنه، روضه پنجم، قسم دوم، ض ۸۲۷ (از فرهنگ سخنوران، ض ۱۹۷).

زهتابی، محمدرضا. شخصیت های نامی ایران، تهران، پدیده، ۱۳۴۷، ض ۱۸۲-۱۸۳.

سام میرزای صفوی. تحفه سامی. با تصحیح و مقابله وحید دستگردی، تهران، فروغی، ۱۳۵۲ «خواجهی کرمانی»، ض ۱۲۹.

سامی، شمس الدین. قاموس الاعلام. تاریخ، جغرافیا... ترکی، استانبول، مهران مطبعی، ۱۳۰۶-۱۳۱۶ ق، ج ۳، ض ۲۰۶۳.

شاهد صادق (نقل از آتشکده آذر، تصحیح حسن سادات ناصری، ج ۲، ض ۶۱۹-۶۲۰).

شبلی نعمانی، محمد. شعر العجم یا تاریخ شعرا و ادبیات ایران، ترجمه محمد تقی فخر داعی گیلانی، تهران، ابن سینا، چاپ دوم، ۱۳۳۹، ج ۲ «خواجه» ض: ۱۸۴، ۱۸۶-۱۹۲ و...

شمیسا، سیروس. سیر غزل در شعر فارسی (از آغاز تا امروز)، تهران، انتشارات ایران و اسلام (و) فردوسی، ۱۳۶۲ «خواجه ۷۵۳»، ض ۱۱۰-۱۱۳.

شوشتری، نورالله بن شریفالدین. مجالس المؤمنین، تهران، حسین تهرانی، ۱۳۶۸ ق، ج ۲، ض ۶۴۲-۶۵۳.

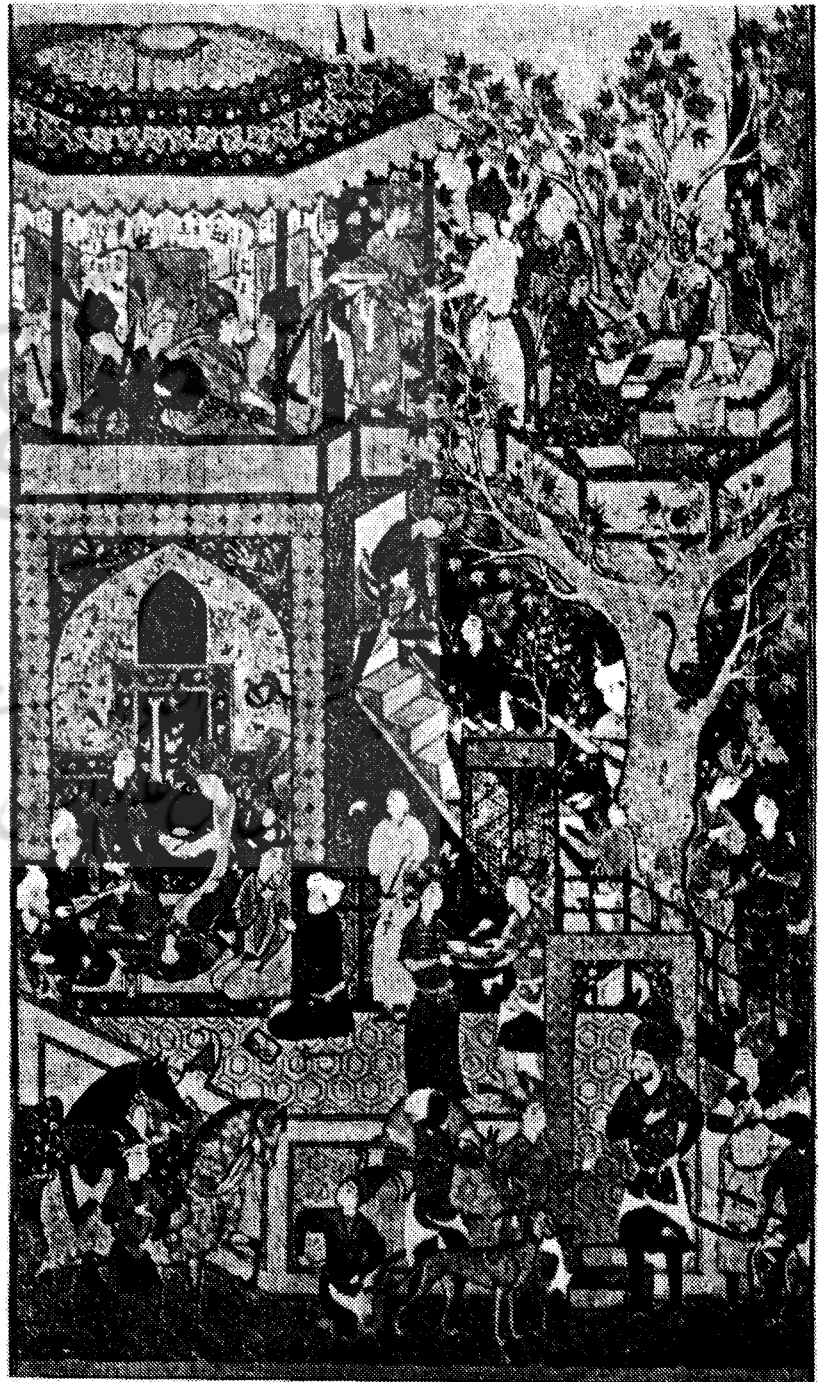
شهابی، علی اکبر. نظامی شاعر داستان سرا، تهران، ابن سینا، ۱۳۳۴ (تاریخ مقدمه)، «خواجه کرمانی»، ض ۶۰-۶۱.

صالح آزادانی، اصفهانی، محمد صادق. شاهد صادق (نسخه خطی)، در باره «تاریخ فوت خواجهی کرمانی (۷۵۳)»، یادگار، س ۲، ش ۸، ض ۳۴.

صدیق حسن خان، محمد، شمع انجمن، هند، شاهجهانی، ۱۲۹۳، «خواجه»، ض ۱۳۹.

صفا، ذبیح الله. تاریخ ادبیات ایران، ج ۲، خلاصه جلد سوم (بخش اول و دوم) از محمد ترابی، تهران، انتشارات فردوس، با همکاری انتشارات مجید، چاپ چهارم، ۱۳۶۹ «خواجهی کرمانی» ض ۱۸۲-۱۸۸.

تاریخ ادبیات در ایران، تهران، دانشگاه تهران، چاپ دوم، ۱۳۵۵، ج ۳، بخش ۲ «خواجهی کرمانی» ض ۸۸۶-۹۱۵ و برخی صفحات دیگر که در فهرست اعلام تاریخی صفحه ۱۳۴۷ شماره صفحات آمده است.

مینیاتوری از یک ایوم به امضای عبدالصمد. (حدود ۱۵۵۵ میلادی- ۹۶۳ هجری) کاخ گلستان. همایون در باغ

تحصیلی ۳۵-۱۳۳۴، ۷۵ ص.
 معدل، ابو الحسن. مقایسه مخزن الاسرار نظامی
 وروضة الانوار خواجوی کرمانی، سال ۱۴-۱۳۱۳،
 ص ۵۲.
 نجفی مالکی، محسن. نخل بند شعرا خواجو کرمانی
 سال تحصیلی ۱۴-۱۳۱۳، ۷۲ ص.
 نکویی، مصطفی، شرح و تفسیر چهارصد بیت از
 روضة الانوار ابوالعطا خواجوی کرمانی، سال تحصیلی
 ۳۴-۱۳۳۳، ۱۵۲ ص.
 همایون، سیمین. ترجمه لغات عربی غزلیات
 (سفریات- حضریات) دیوان خواجوی کرمانی، سال
 تحصیلی ۴۲-۱۳۴۱، ۱۴۷ ص.

In other Languages:

DERZHAVIN, V.: Jirmani, Khadgu.- Chet-
 verostishiya. Per. Vi. Derzhavina. V kn.

«Izbrannie chetverostishiya persidskoti-
 jikakikh poetov- Klassikov». Dushanbe, 1965.
 P.179.

ERDMANN, Franz von: Chadschu Cermani
 und seine dichterischen Geisteserzeugnisse.
 Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen
 . Leipzig. 1848. PP. 205-15. Gesellschaft, II

GHAFFARI, Mile Azra: Essai sur le poete
 persan khadjou kirmani, poete du 8e siecle
 de L'hegire et du 14e s. Dactylographiee,
 217ff. (These. Lettres. Paris. 1954)

SHERVINSKII, S.: Kirmani, Khadju. Iz poemi
 «Guli Novruz». Per. S.Shervinskii. V Kh.:

«Antologia tajikskei poezii» M., PP. 359,362.

SHERVINSKII, S.: Kirmani, Khadju. æ Kogda
 pod senyu raiskikh kushch. S.Shervinskii.- V
 kn.: «Antologia tajikskei poesii». M., 1957,
 PP. 363 364.

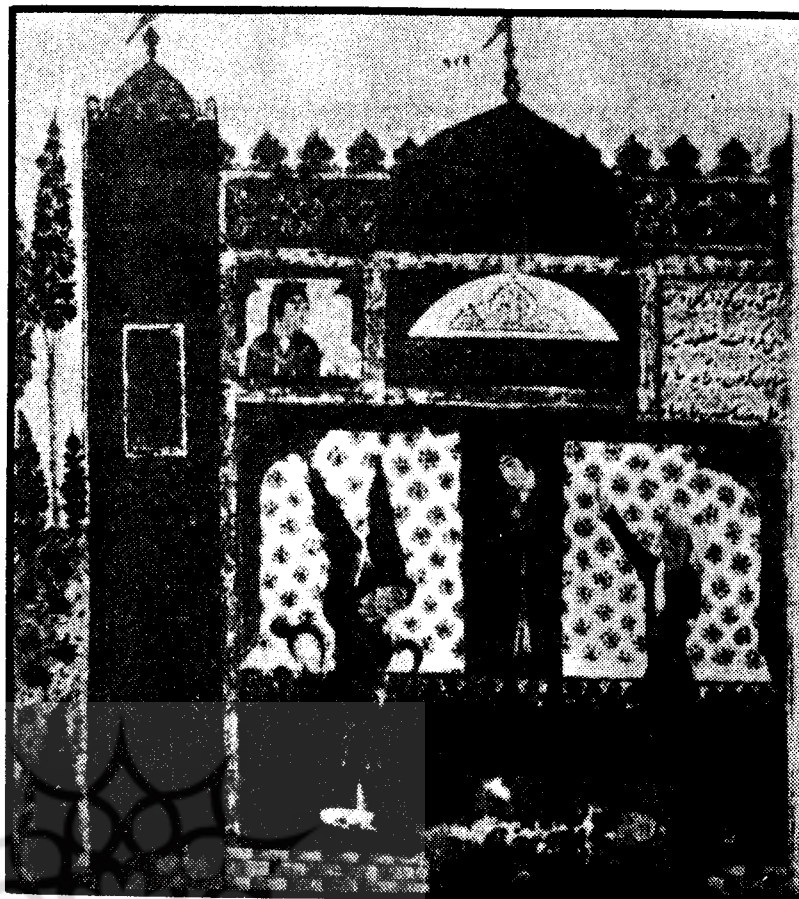
SHERVINSKII, S.: Kirmani. Khadju.-
 Krasavets Sirri'zakat...ler.S.Shervinskii.- V
 kn.: «Antologia tajikskei poesii», M., 1957,
 PP.362,363.

و نیز:

سامنامه خواجو. رک: مقاله اشپگل Spiegel در
 مجله انجمن شرقی آلمانی ZDMG، ج ۳ ص ۲۶۱-۲۴۵
 و از همان مؤلف، «ایران در عهد عتیق»، ج ۱ ص ۵۵۹ و
 نیز مقاله اته در مجله ادبیات آلمان، سال ۱۸۸۱ م. شماره
 ۴۵ ص ۱۷۳۶ و نیز مقدمه شاهنامه طبع مول Mohl و
 ملاحظات نلد که در جلد اول فقه‌الفقه ایرانی، ص
 ۲۰۹-۲۱۰ (تاریخ ادبیات اته، ص ۵۷-۵۹).

□ فهرست اهم منابع:

آذربیدگانی، لطفعلی بیگ. آتشکده آذر، تصحیح حسن سادات ناصری،
 تهران، امیر کبیر، ۱۳۳۷-۱۳۴۱.
 اختر راهی. ترجمه‌های متون فارسی به زبانهای پاکستانی، اسلام آباد،
 مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۶۵
 افشار، ایرج. فهرست مقالات فارسی، تهران، جیبی و فرانتکلین،
 ۱۳۴۸-۱۳۳۹ ج ۴.
 بشارت، مه‌ری دخت. فهرست رساله‌های تحصیلی دانشگاه تهران، ج
 ۱، دوره لیسانس، زیر نظر حسین بسنی‌آدم، تهران، دانشگاه تهران،
 ۱۳۵۶.
 خواجوی کرمانی، محمود بن علی. دیوان اشعار خواجو کرمانی، به
 تصحیح احمد سهیلی خوانساری،
 تهران، انتشارات بارانی و محمودی، ۱۳۳۶ (تاریخ مقدمه).
 خیامپور، عبدالرسول. فرهنگ سخنوران، تهریز، خیامپور، ۱۳۴۰
 صف، ذبیح اله. تاریخ ادبیات در ایران، تهران، دانشگاه تهران، چاپ
 دوم، ج ۳، بخش ۲، ۱۳۵۵.
 گلچین معانی، احمد. تاریخ تذکره‌های فارسی، تهران، دانشگاه تهران،
 ۱۳۴۸ ج ۲.
 ماهیار توایی، یحیی. کتابشناسی ایران، تهران، بنیاد فرهنگ ایران،
 ۱۳۵۰ ج ۲، ۷۲، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۶
 مشار، خانابا. فهرست کتابهای چاپی فارسی، تهران (بی‌نا)، ۱۳۵۰-
 ۱۳۵۵.
 منزوی، احمد. فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی، اسلام آباد،
 مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ج ۷، بخش ۱، ۱۳۶۵ ج ۱، ۹
 بخش ۳، ۱۳۷۰.
 فهرست نسخه‌های خطی فارسی، تهران، موسسه فرهنگی منطقه‌ای،
 ۱۳۴۸ ج ۷، * مورد استفاده بیشتر ج ۴، ۱۳۵۱.

بیهوش شدن همایون از دیدن تصویر همای. مکتب شیراز (۱۴۲۰ میلادی- ۸۲۳ هجری) موزه استانبول، برلین

دانشگاه تهران.
 احمدی، زهرا. مطالعه و تحقیق در قصاید خواجوی
 کرمانی، سال تحصیلی ۴۲-۱۳۴۱، ۱۲۳ ص.
 خطیبی نوری، حسین. مقایسه مخزن الاسرار نظامی
 گنجوی وروضة الانوار خواجو کرمانی، سال تحصیلی
 ۱۵-۱۳۱۴، ۳۹ ص.
 خوشبخت. مخزن الاسرار وروضة الانوار، سال تحصیل
 ۱۴-۱۳۱۳، ۳۴ ص.
 رضایی، نعمت‌الله. شرح و تفسیر پانصدبیت از کتاب
 سامنامه خواجوی کرمانی، سال ۳۶-۱۳۳۵،
 ۱۰۰ ص.
 رفیعی آشتیانی، تقی. مقایسه خمسة نظامی- مخزن
 الاسرار با روضة الانوار و(خواجوی)، سال تحصیلی
 ۱۴-۱۳۱۳، ۴۱ ص.
 ستوده، منوچهر. مقایسه مخزن الاسرار نظامی باروضة
 الانوار خواجو، سال تحصیلی ۱۴-۱۳۱۳، ۴۸ ص.
 شیخ الاسلامی، محمد علی. مخزن الاسرار نظامی-
 روضة الانوار خواجو، سال تحصیلی ۱۳-۱۳۱۲.
 صالحی، زین‌العابدین. خواجوی کرمانی مقایسه اشعار
 مخزن الاسرار نظامی باروضة الانوار خواجو و غزلهای
 وی باخواجه حافظ، سال ۲۶-۱۳۲۵.
 صدریه، عفت الملوک. شرح سیصدودوازده بیت از
 روضة الانوار خواجوی کرمانی، سال ۳۲-۱۳۳۱،
 ۱۱۱ ص
 فرشید، زهرا. خواجوی کرمانی، سال تحصیلی
 ۳۹-۱۳۳۸، ۹۷ ص.
 گوهرین، صادق. مقایسه مخزن الاسرار نظامی باروضة
 الانوار خواجو کرمانی، سال ۱۴-۱۳۱۳، ۴۷ ص.
 محمد نوری، فاطمه. روضة الانوار خواجوی کرمانی
 درمقاله شانزدهم در تصفیة خاطر تا آخر کتاب، سال

فلاح رستگار، گیتی. «نگاهی به همای و همایون
 خواجوی کرمانی»، مجله دانشکده ادبیات مشهد، ۱۳
 (۱۳۵۶)، ص ۶۹۷-۷۱۸ و ۱۴ (۱۳۵۷)، ص
 ۱۵۳-۱۷۵.
 فلاح رستگار، گیتی. «نگاهی به همای و همایون خواجوی
 کرمانی» سی گفتار درباره کرمان، کرمان، ۱۳۵۷، ص
 ۲۴۵-۲۷۶.
 مجدنوبایی، «خواجوی کرمانی»، آفتاب شرق، س
 ۱ (۱۳۱۳) ش ۴، ص ۴-۱، ص ۸-۹ و ۱۲-۹
 ش ۱۰۹، ص ۱۳-۱۶.

***

مشخصات تصاویری از منظومه‌های خواجو
 بزم درباغ، از نسخه خطی منظومات خواجوی کرمانی
 در موزه بریتانیا، مورخ ۷۹۹ هجری. دو سوا رودا سب
 که بایکدیگر می‌جنگند، از خمسة خواجوی کرمانی،
 موزه بریتانیا و نیز در تصویری دیگر منظره باغ آمده.
 دیدار هما و همایون در باغ کاخ، از نسخه خطی
 منظومات خواجوی کرمانی مورخ ۷۹۹ هجری، موزه
 بریتانیا کلیات خواجوی کرمانی، به قلم سلطانعلی
 مشهدی و رقم و تاریخ ۸ ربیع الاول سنة ۸۷۳، در مجموعه
 بیتی Chester Beatty انگلستان.
 ملکشاه ابن ارسلان یا سلطان سنجروپیرزن دادخواه،
 عمل جنیدنقاش از خمسة خواجوی کرمانی مورخ ۷۹۸
 هجری (بغداد)، موزه بریتانیا.
 همایون در برابر کاخ هما، عمل جنیدنقاش، از
 خمسة خواجوی کرمانی، مورخ ۷۹۸ هجری، در موزه
 بریتانیا.

ه- پایان نامه‌های دوره کارشناسی زبان وادبیات فارسی